

THE JUDGES JOURNAL, NUMBER 36, p. 17-47, SPRING 1997

## HANTERING AV UMGÄNGESSABOTAGE

(MANAGEMENT OF VISITATION INTERFERENCE)

Ira Daniel Turkat, Ph.D.

Separerade föräldrar som hindrar barns umgänge med den andra föräldern orsakar speciella svårigheter inte enbart för familjerna, utan även för rättssystemet. Man har uppskattat att föräldrar till mer än sex millioner barn har saboterat av domstol förordnad umgängesrätt (Children's Rights Council, 1994). Data som granskats av Kressel (1985) visade att 40 procent av frånskilda mödrar erkände att de straffade sina tidigare äkta män genom att förneka dem umgängesrätt. På liknande sätt rapporterade Arditti (1992) att 50 procent av frånskilda fäder klagade över att deras umgängesrätt har saboterats. Trots denna alarmerande statistik, visar en genomgång av litteraturen att det finns få forskningsrapporter om naturen, etiologin, eller behandling av sabotage av barns rätt att umgås med umgängesföräldern (Turkat 1994).

Från rättens perspektiv är valmöjligheterna begränsade för att handskas med upprepade umgängessabotage. Domstolsbeslut om lagtrots är ofta mindre effektiva än ämnat; en förälder som bryter mot ett slutgiltigt beslut kan vara lika lite hämmad när det gäller att bryta mot ett nytt domstols beslut. Dessutom kan det skada barn om den umgängessaboterande föräldern straffas ekonomiskt. Det samma gäller för de mera allvarliga straffen såsom fängelse och överflyttning av boendet till den andra föräldern. Helt enkelt, domarens händer är ofta bundna.

Med ett begränsat antal tillgängliga alternativ beordrar ibland rätten att berörda familjemedlemmarna skall genomgå terapi. Tyvärr så finns det ingen vetenskaplig bekräftelse på att professionella terapeuter framgångsrikt kan behandla problemet med umgängessabotage. (Turkat, 1994). Det finns också anledning till oro beträffande kompetensnivån hos olika yrkesmänniskor inom mentalvården när det gäller vårdnads tvister (Turkat, 1993).

På grund av vikten av att befordra god kontakt mellan barn och umgängesförälder, och speciellt när båda har skadats av strävanden till att hindra den, har nya tillvägagångssätt tagits under övervägande. Genom att godkänna "Family Support Act of 1988", har U.S. Congress faktiskt godkänt att sådana program utvecklas och värderas. Som en del av denna process undersökte Pearson och Arditti (1994) nyligen dessa innovativa protokoll i fem delstater. Resultatet av ingripanden, såsom intensiv övervakning av fallet, snabba telefonkonferenser, medling, föräldraundervisning, och andra liknande satsningar, var i hög grad en besvikelse.

Utvärderingar gjorda av föräldrar som deltog i delstatsprogrammen visade att " ... få föräldrar, oberoende av kön eller plats, var optimistiska till att

programmen skulle leda till påtagliga förbättringar" (Pearson och Anhalt, 1994 s. 40). Författarna speglade denna utvärdering i sin granskning av informationen: "Umgänget hade en tendens att inte ändra efter deltagandet i programmet" (s. 9).

*För närvarande kommer en förälder som verkligen satt sig på att förhindra umgänget troligen att lyckas.*

Vid dokumentation av "... omedgörligheten i dispyter om umgängesrätt" (s. 41), som är viktigt och i sig själv oroande framkom även en ännu mer oroande effekt: I ungefär hälften av fallen som hade någon form av periodiskt umgänge (jämfört med fall som inte hade något, eller endast mycket lite umgänge) visade det sig att umgänget förhindrades ännu mer efter deltagande i programmet.

Därmed verkar det som om sådana program inte endast är högst ineffektiva, utan även att bara genom att delta kan familjen riskera att utsättas för ännu allvarligare problem. Varför är det så svårt att handskas med kroniska umgängessabotage? Svaret på denna fråga är nyckeln till utveckling av nya och mera användbara metoder. Såsom visats i andra discipliner (såsom hälsovården), ökar en god formulering av problemet typiskt chanserna för att utveckla effektiva metoder (Turkat, 1985). Det är ingen tvekan att nya tillvägagångssätt för rätten att handskas med umgängessabotage behövs.

Ändamålet med denna artikel är att ge ett nytt sätt att behandla problemet med förhindrande av umgänge, baserat på en klarare förståelse av problemet.

För att åstadkomma detta, skall jag först beskriva några kategorier av personer som håller på med att kroniskt förhindra umgängesrätten. Detta borde klarlägga "naturen av det onda" och hjälpa läsarna att identifiera sådana personer i ett tidigt skede i rättsprocessen. Därefter skall jag illustrera hur umgänget hindras, med tanke på att beskriva kritiska målområden för möjliga ingripande. Slutligen skall jag ge specifika riktlinjer för hur sådana fall bör behandlas av rätten.

### VEM FÖRHINDRAR?

Som noterats tidigare råder det en brist på tillgänglig forskning inom området om hindrande av barns umgängesrätt. Emellertid finns det nu kliniska beskrivningar i litteraturen av personlighetstyper som regelbundet engagerar sig i sådant beteende. Dessa inkluderar "parental alienation" syndromet (Gardner, 1987; 1989) och "divorce related, malicious mother" syndromet (Turkat, 1994; 1995).

Gardner har bidragit med en utomordentlig klinisk beskrivning av "föräldraalienerings (parental alienation)" syndromet. I ett nötskal, en förälder med denna störning inpräntar i sitt barn en tvångsmässig oriktig fix ide om den andra förälderns negativa egenskaper. Man lägger ner mycket möda på att lära

barnet att det är någonting fel med umgängesföräldern. Naturligtvis åstadkommer förfarandet en allvarlig skada i förhållandet mellan barnet och den föräldern som är målet för kampanjen.

Metoderna som används för att fjärma barnet från sin förälder är mångfaldiga. De inkluderar sarkastiska kommentarer ( t.ex. "Så din underbara, omtänksamma far tänker verkligen att träffa dig"); direkt kritik (t.ex. "Din mamma är för egoistisk för älska dig"); indirekt kritik (t.ex. "Vill du verkligen prata med den där karlen när han ringer?"; allvarliga överdrifter (t.ex. en förälder som någon gång dricker alkohol beskrivs som en alkoholist); förvrängda kommunikationer (t.ex. att göra barnet upprört och sedan oriktigt skylla orsaken till de negativa känslorna på den andra föräldern); och paranoid beteende (t.ex. att dagligen programmera barnet om att den andra föräldern är "ond" fast det saknas fog för det).

När det föreligger ett fullt utvecklat föräldraalienerings syndrom, så delar föräldern och barnet samma antagonistiska övertygelse om och beteenden mot den andra föräldern. Med andra ord, syndromet existerar när både förälder och barn är drabbade. I sådana fall hindras umgänget kroniskt och barnet har tränats i att själv delta i hindrandet av umgänge.

Alvarlighetsgraden hos föräldraalienerings syndromet varierar från fall till fall. Gardner tror att 90 procent av alla vårdnadstvister får fram några aspekter av det. Han rapporterar även att modern är den skyldiga i 90 procent av fallen. Emellertid saknas ännu nödvändig vetenskaplig forskning beträffande detta syndrom.

### SEPARATIONSRELATERAT, ILLVILLIG MODER SYNDROM

Ett annat syndrom - "skilsmässorelaterat illvillig moder syndrom (divorce-related, malicious mother syndrome)" - har identifierats i de fall där modern inte enbart försökt fjärma barnen från deras far, utan även beslutat sig för en brett baserad kampanj för att direkt skada fadern. (Turkat, 1995). Det diagnostiska kriteriet för detta syndrom har tagits up i Figur 1.

Exempel på de mera extrema beteendena som observerats hos dessa individer inkluderar följande: att tvinga barnen att sova i bilen för att bevisa för dem att deras far har försatt dem i konkurs; att bränna ner den före detta äkta mannens hus; att göra falska anklagelser om sexuell misshandel; manipulera andra att trakassera den före detta äkta mannen; att sprida illvilliga lögnar om den före detta maken; att försöka få honom att få sparken från sitt jobb; och att köra en bil in i den före detta makens vardagsrum.

Kvinnor med detta syndrom förhindrar umgänget kroniskt. Trots att de även engagerar sig i allvarliga försök att fjärma barnen från fadern lyckas de inte alltid. Därmed är ett fullt utvecklat "parental alienation" syndrom inte nödvändigt för en diagnos av ett " skilsmässorelaterat illvillig moder" syndrom.

Dessutom är dessa kvinnor skickliga lögnare, ytterst manipulativa, och experter på att rekrytera andra i att delta i kampanjen mot fadern. Som i fallet med "parental alienation" syndromet saknas nödvändig forskning om denna abnormitet.

---

Figur 1:

Diagnostisk kriteria för skilsmässorelaterad illvillig moder syndrom  
(Adapterat från Turkat, 1995, med tillåtelse av utgivaren, Plenum Publishing, New York)

1. En mor som oförsvarligt straffar sin separerande eller separerade man med att:
    - försöka fjärma deras gemensamma barn från fadern;
    - blanda in andra i illvilliga handlingar mot fadern;
    - engagera sig i omåttliga rättstvister.
  2. En mor som försöker speciellt att neka barn(en):
    - regelbunden ostörd umgänge med fadern,
    - obegränsad telefonkontakt med far,
    - faderlig delaktighet i barns skolliv och fritidsaktiviteter.
  3. Moderns beteende är genomgripande och inkluderar illvilliga handlingar mot fadern inklusive:
    - ljuger för barnen beträffande fadern;
    - ljuger för andra om fadern;
    - handlar mot fadern på ett sätt som bryter mot lagen.
  4. Denna störning härrör sig inte speciellt från någon annan mental störning, men en annan mental störning kan finnas samtidigt.
- 

### Svårigheter i rätten

Individer med denna abnormitet kan ljuga inför rätten på ett fullt övertygande sätt. Ibland är deras manipulativa egenskaper så väl utvecklade att de kan förmå andra att vittna falskt inför rätten mot den utsatta föräldern. När de anklagas för att ha förhindrat umgänget, så har de ofta till synes underbara förklaringar för sitt beteende; en del kan även vara sanna. Till exempel: "Jag erbjöd många gånger att han skulle träffa dottern men han vill inte samarbeta; Varje gång som han kommer för att hämta Billy, gråter Billy och vill inte gå; Han håller aldrig tidtabellen, Herr Domare, hur mycket jag än försöker...."

Det som typiskt har utelämnats i sådana vittnesmål är att den hindrande föräldern antingen ljuger eller har manipulerat barnet eller situationen för att ge det falska intrycket av han eller hon är oskyldig.

Om den hindrande föräldern under längre tid lyckas hindra beslutad umgänge, så blir den utsatta fadern ofta emotionellt och finansiellt så utarmad att fallet så småningom försvinner från rättens horisont. Utanför rättsalen fortsätter tyvärr umgängessabotaget, ofta med förnyad styrka.

### Dagligt förhinderande.

En förälder som har blivit expert på att förhindra umgänge kommer att stänga varje dörr som den andra föräldern försöker öppna när det gäller att träffa barnet. Början till umgängesvägran kan härstamma den tid då umgänget faktiskt skedde ganska regelbundet. Kanske den förhinderande föräldern med avsikt då och då struntade i de bestämda umgängesträffarna, eller för sin bekvämlighet "glömde" bort dem. På det här sättet kan det förekomma umgänge samtidigt som den förhinderande föräldern börjar med umgängessabotage.

Till exempel, kan boföräldern underminera umgänget genom att ringa barnet ungefär varje halvtimme; genom att inplanera flera aktiviteter för barnet på umgängestiden och själv uppenbara sig vid varje aktivitet; genom att manipulera barnet att ställa till besvär i umgängesförälderns hem; genom att låta andra människor ringa barnet regelbundet; eller genom att ringa polisen, och påstå att barnet är utsatt för något potentiellt hot hos umgängesföräldern, och fordra att polisen undersöker detta omedelbart.

Om rätten inte är kapabel att med framgång ingripa när fallet utvecklas i en negativ riktning och umgängessabotagen ökar så kommer troligen aktiviteterna för fjärmande att öka. När föräldern som vill hindra umgänget märker att man inte ens behöver låtsas man medverkar till umgänget kommer svårigheterna att öka lavinartat.

Här är några exempel av vad som kan hända. När sedvanligt umgänge bestäms, väljer den umgängessaboterande föräldern att inte följa beslutet. Om man har valt en neutral plats för barnets överlämning, väljer den hindrande föräldern att inte visa sig på platsen. Om en umgängesplan med specificerade datum och tider har upprättats så kommer det inte ha någon effekt på den umgängessaboterande boföräldern. När andra personer blir inblandade i försök till umgänge blir de manipulerade så att de medverkar till umgängessabotage eller så blir de utmanövrerade.

När polisen inkallas för att hjälpa till vid en överlämnande i samband med umgänge, får de höra att umgängesföräldern "misstagit sig" i fråga om tidtabellen och är "inte dags" för umgänge; om rättsbeslutet specificerar tid och plats, så kommer barnet att vara på något annat ställe eller manipuleras att "ställa till besvär" så att poliskonstapelns ögar inte blandar sig i saken.

Umgängesföräldrarnas kontakter med barnets skola är ytterligare i skottlinjen för den alierande föräldern. Till exempel, när umgängesföräldern försöker besöka barnet i skolan så kan den förhinderande föräldern göra vad som behövs för att förhindra det. Rektorn får kanske höra att umgängesföräldern inte har rätt att besöka skolan; läraren kanske får höra att den besökande föräldern troligen kommer att kidnappa barnet; studievägledaren får kanske höra att det finns juridiska handlingar som begränsar umgänge med barnet. I extrema fall, kan barnet tas bort från skolan eller föräldern kan enrollera sig som frivillig skolvakt för att bevaka barnets klassrum.

Umgängesföräldrarnas möjligheter att bevista barnets fritidsaktiviteter kan också bli ett föremål för en attack. Till exempel om umgängesföräldern försöker se barnet delta i "Knatte Ligans" baseball lag, kan boföräldern använda samma "trick" som han eller hon använde i skolan. Som följd av detta kan tränaren vara rädd att ge en kopia av lagets program och/eller andra föräldrar kan undvika umgängesföräldern som om han eller hon är besmittad av pesten.

I vart och ett av dessa exempel, får föräldern som är expert på umgängessabotage precis det som han eller hon vill – andra föredrar att inte bli inblandade, med resultatet att ingen med auktoritet övervakar situationen. Resultatet blir att barnet och umgängesföräldern förlorar dyrbar tid av sitt gemensamma liv. Skadan är svår att kvantifiera.

### I NNEBÖRDEN AV DAGLIGT FÖRHINDRANDE

En umgängesförälder som har att göra med en tidigare partner som satt sig på att förhindra umgänge kommer troligen förr eller senare stå utan alternativ. Få har råd att ständigt återkomma till rätten. Dessutom kan polisen inte vara närvarande vid varje förhindrad episod, och inte heller domaren. Även om detta vore möjligt, skulle det vara till föga nytta för att handskas med ett fall där domarens händer ändå i stort sett är bundna.

För närvarande är det sannolikt att en förälder som verkligen satt sig på att förhindra umgänge kommer att lyckas. En sådan individ verkar sakna en verklig önskan att ändra sitt beteende, vilket tyder på att terapi troligen inte skulle hjälpa. En person som ljuger inför rätten kommer med all sannolikhet även att ljuga åt terapeuten.

Föräldrar som svär på att samarbeta när de är i rätten och sedan bryter denna ed redan nästa dag vet att inget de inte får något omedelbart straff. Långa intervaller mellan förhandlingar gör att det saknas lämpliga straff är ett faktum som den sofistikerade umgängessaboterande föräldern kan lita på.

Även om förhandlingar kan anordnas vid lämpliga tidpunkter, så vet den kunniga umgängessaboterande föräldern att han eller hon kan klara sig undan med en hel del. Pearson och Anhalt (1994) har dokumenterat att svåra straff sällan blir utdömda. Vidare, även om den primära vårdnaden flyttades över till den andra föräldern så kan i en del fall barnen vara så manipulerade att de

direkt saboterar den nya boföräldrarnas möjlighet att lyckas i sin nya roll. Med begränsade praktiska juridiska påföljder, kan en medveten och fyndig umgängessaboterande förälder dra full nytta av situationen.

I korthet kan vi formulera problemet med umgängessabotage som en följd av tre huvudsakliga svårigheter:

1. Den umgängessaboterande föräldrarnas föresats att sabotera alla möjligheter till meningsfullt umgänge;
2. Avsaknad av detaljerade umgängesplaner, överlämningsplatser, kontrollanter och straff;
3. Avsaknad av snabb bestraffning.

### KRITERIET FÖR ETT BOTEMEDEL

Innan vi undersöker de specifika kriterier som bör beaktas när man söker en lösning till problemet med umgängessabotage, är det viktigt att först gå igenom det som inte fungerar. Enkelt uttryckt: *Varje möjlighet för boföräldern att påverka umgänget kommer antagligen att utnyttjas*. Därför ökar man sannolikheten för att umgängessabotaget fortsätter om man tillåter att sådana tillfällen existerar.

Med andra ord verkar det som om man måste eliminera så många kryphål som möjligt för att förhindra umgängessabotage.

Nu undrar du nog hur detta kan åstadkommas utan att ändra den primära vårdsnaden för barnet. Svaret ligger i domstolsbeslutets formulering.

- Den får inte vara vag. *Den måste specificera datum, tid, och förhållandena för umgänget i detalj.*
- Den kan inte låta boföräldern bestämma umgänget. Den måste instruera *alla parter som har något att göra med boföräldern* att följa instruktionerna, inte enbart boföräldern.
- Den får inte innehålla tomma hot. *Den måste specificera vilka straff som följer om beslutet bryts, och måste verkställa dessa straff efter behov.*
- Den måste vara välgrundad.

### MÅNGINRIKTADE RÄTTSBESLUT

Med utgångspunkt från ovanstående rekommenderas det att man i sådana fall inför "månginriktade" rättsbeslut. Beslutet är "månginriktat" eftersom det är precis så det fungerar: Det bestämmer att föräldrar och andra skall delta i specificerade handlingar och vara medvetna om specificerade konsekvenser. I en del avseenden är ett månginriktat domstolsbeslut som ett pass; det gör det möjligt för den utsatta umgängesföräldern att kunna träffa sitt barn på domäner som utan ett sådant dokument skulle ha varit stängda.

Mera detaljerat, ett månginriktat rättsbeslut innehåller följande nyckelkomponenter:

1. *en umgängesplan som specificerar datum och tid*: Ett sådant program innehåller exakta datum och tidpunkter när umgänget skall börja och sluta. Det bör vara specificerat till den graden att en utomstående inte har något utrymme att tolka datum och tid att betyda något annat än det som rätten har avsett. Denna del av ett rättsbeslut kan behöva revideras med jämna mellanrum definierade av rätten.
2. *en noga definierad plats för överlämning av barn för umgänge*: Det vore bäst om den valda platsen vara i en neutral omgivning där sannolikheten för konflikt är mindre och där det inte finns någon strategisk fördel för den hindrande föräldern. Exempel på detta inkluderar hallen i en polisstation, kontoret för en kyrkas ledare, eller huvudingången till ett shopping center.
3. *en kontaktperson som övervakar all överlämning i samband med umgänge*: Övervakaren bör vara någon som kan accepteras av båda parter eller någon som har rättens förtroende. Om överlämningsplatsen är en polisstation, kan det hända att det inte behövs en godkänd övervakare.
4. *en noga formulerad fullmakt till polisen som tillåter verkställande av överlämning såsom specificerats i rättsbeslutet*: För att undvika att en förälder bryter mot det specificerade datumet och tiden, bör rättsbeslutet instruera polisen att hjälpa den utsatta föräldern att hitta sitt barn. I en del fall kan polisen instrueras att arresteras föräldern som bryter mot beslutet.
5. *en tydlig fullmakt till skolans personal att vidta erforderliga åtgärder för att umgängesföräldern skall få rättmätig tillgång till barnet*: Domstolsbeslutet bör tydligt instruera all personal vid barnets skola att vid förfrågan ge all information och dokumentation till vilken förälder som än frågar efter informationen, och tillåta att båda föräldrarna har fri tillgång till barnet under skoltiden. Rätten bör även instruera rektorn i varje skola, att ifall en konflikt mellan föräldrarna uppenbarar sig på skolans område, så skall ett skolbesöks program startas så att en förälder har tillgång till skolan 50% av veckan och den andra tillgång för den andra 50% av veckan. Ifall endera föräldern bryter mot denna tidtabell, instrueras rektorn att omedelbart kontakta båda föräldrarnas advokater och rätten.
6. *en tydlig fullmakt till all personal som är inblandad i någon av barnets aktiviteter att ge umgängesföräldern dess rättmätiga tillgången [till barnet]*: Rättsbeslutet bör klart och tydligt säga att vilken person som helst som representerar en organisation som har med barnet att göra, det må vara inom undervisning, hälsovård, arbetsliv, fritidsverksamhet, religion, eller annan verksamhet, instrueras att ge båda föräldrarna fullt och öppet tillträde till alla aktiviteter, all information, alla program, och alla andra tillämpliga detaljer och information som är relevant för deras kontakt med barnet.

7. *en tydlig fullmakt till varje person som har med någon form barnets aktiviteter att göra att inte medverka i några handlingar som skulle störa förhållandet mellan barnet och umgängesföräldern, inklusive umgängesrätten:* Rättsbeslutet bör klart säga att direktivet gäller för varje person som har med barnet att göra i någon form (såsom grupphändelser, ledda aktiviteter, professionella aktiviteter, fritidshändelser, lagsport, och liknande), inkluderande men inte begränsat till vänner, släktingar, grannar, yrkespersonal, och bekanta.
8. *en tydligt specificerad hierarki av straff baserat på arten av förbrytelse som boföräldern kan ha gjort:* Rätten bör ge klara regler för hur en situation skall behandlas ifall en förälder bryter mot dess beslut. Straffen skall vara tydligt sammanfattade i en stegvis form och bör utdelas enligt behov.
9. *en tydlig specifikation av straff för varje person som bryter mot rättsbeslut:* Rättsbeslut bör innehålla en specifik varning om att alla avsiktliga handlingar och eller underlåtenhet att agera som skadligt påverkar någon del av verkställandet av rättens beslut, kommer att straffas.
10. *en klausul som ger domstolen rätt att ändra innehållet i sitt beslutet när helst den anser att det behövs, samt rätten att se till att dess beslut följs med användande av de medel som den anser vara nödvändiga:* Denna klausul ger domstolen full handlingsfrihet att verkställa, ändra, och se till att domstolsbeslutet följs.

*För att framgångsrikt hantera en förälder som förhindrar umgänget, måste man ha kontroll över strukturen på umgängesplanen, överlämningarna, mellanhänderna och straffen.*

### PRAKTISK STRATEGI

Konceptet med månginriktade domstolsbeslut ger ett nytt sätt att handskas med problemet av umgängessabotage. Det är baserat på formuleringen att för att effektivt kunna få bukt med förälder som hindrar umgänge, måste man ha kontroll över strukturen av umgängesplanen, överlämningarna, mellanhänderna, och straffen.

Mera specificerat är det nödvändigt att:

1. stänga kryphålen som vanligen finns i traditionella domstolsbeslut om umgänge;
2. beordra nyckelpersoner kring fallet att inte delta i förhindrande av umgänge; och
3. införa väldefinierade straff för förbrytelser som utfärdas utan dröjsmål.

Det är uppenbart att det gamla antagandet att en förälder som förhindrar umgänge kommer att samarbeta med minimal vägledning från domstolen är felaktigt. Ett månginriktat domstolsbeslut tillåter kraftfullare vägledning från rätten, och genom att göra så, ger den umgängesföräldern och barnet en ökad chans att reparera deras förhållande.

En central komponent i ett månginriktat domstolsbeslut är en tydlig specifikation av straffen. Dokumentet bör nämna de exakta konsekvenserna för ett första brott, ett andra brott och så vidare. Exempel inkluderar ökat umgänge med den umgängesföräldern, penningböter, deposition av en garantisumma, husarrest, samhällstjänst, betalning av motpartens advokatkostnader, fordran att offentligt be om ursäkt, längre psykoterapi, frihetsstraff, och överflyttning av den primära vårdnaden.

I en del fall kan rätten beordra den trilskende föräldern att offentliggöra sitt problem med umgängesvägran: rätten kan även offentliggöra den trilskende förälderns "förbättring". Sålunda kan man tänka sig att ha den brytande föräldern skall:

- i rättssalen be barn och umgängesförälder om förlåtelse och lova att inte mera förhindra umgänge;
- skriva till andra inblandade personer, såsom skolans personal, idrottsledare, och motsvarande personer och be om ursäkt; eller
- underteckna ett uttalande som bekräftar domstolsbeslutet och ber att alla som läser det skall följa det.

Omfattningen av dessa påföljder kan bäst bestämmas från en individuell basis.

Det finns några få nackdelar med månginriktade domstolsbeslut. Den första är att om det finns kryphål, så är det troligt att den umgängessaboterande föräldern kommer att hitta dessa och utnyttja dem. Den andra är att en förorättad hämndgirig förälder kan missbruka beslutet. Till exempel kan en arg umgängesförälder oriktigt hota oskyldiga närstående till den umgängessaboterande föräldern med domstolens "vrede". Den tredje är att ett månginriktat domstolsbeslut instruerar andra personer att ta del i åtgärder som de helst vill undvika. Exempel innefattar skoladministratör som hellre vill "sparka bollen vidare" och barnets tennistränare som skulle föredra att inte ha att göra med en ilsken vårdnadshavande förälder.

Å andra sidan verkar det som om de potentiella fördelarna med månginriktade domstolsbeslut vida överskrider riskerna. Förutom att förbättra förhållandet mellan den förorättade boföräldern och barnet, så kommer beslutet antagligen att minska tiden som behövs i rätten och resultera i besparingar i rättskostnader. När vår erfarenhet av denna typ av rättsbeslut ökar, så kommer färre och färre problem att uppstå.

Umgångessabotage är ett allvarligt problem som påverkar mera än sex miljoner barn. Hittills har det visat sig vara ett omedgörligt problem. Man hoppas att användandet av mångriktade domstolsbeslut kommer att hjälpa oss att få bukt med denna nationella tragedi.

#### REFERENSER

- Arditti, J.A. 1992. "Factors Relating to Custody, Visitation, and Child Support for Divorced Fathers: An Exploratory Analysis." *Journal of Divorce and Remarriage* 17: 23-42.
- Children's Rights Council, 1994. "Annual Convention Brochure." Washington, D.C.
- Gardner, R. A. 1987. *The Parental Alienation Syndrome and the Differentiation Between Fabricated and Genuine Child Sex Abuse*. Creskill, N.J.: Creative Therapeutics.
- Gardner, R. A. 1989. *Family Evaluation in Child Custody Mediation, Arbitration, and Litigation*. Creskill, N.J.: Creative Therapeutics.
- Kressel, K. 1985. *The Process of Divorce*. New York: Basic Books.
- Pearson, J. & J. Anhalt. 1994. "Enforcing Visitation Rights," 34 *The Judges' Journal*, No. 2, Spring 1991, at 2.
- Turkat, I. D. 1985. *Behavioral Case Formulation*. New York: Plenum Publishing.
- Turkat, I. D. 1993. "Questioning the Mental Health Expert's Custody Report." *American Journal of Family Law* 7: 175-79.
- Turkat, I. D. 1994. "Child Visitation Interference in Divorce." *Clinical Psychology Review* 14:737-42.
- Turkat, I. D. 1995. "Divorce Related Malicious Mother Syndrome." *Journal of Family Violence*.

*Ira Daniel Turkat, Ph.D., upprätthåller en klinisk och konsulterande psykologisk praktik i Venice, Florida. Han ingår i fakultetet vid University of Florida College of Medicine och är associerad redaktör för the Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment.*